

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΤΕΥΧΟΣ Θ΄.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.—Ἡ Δραματικὴ Τέχνη.—Ἀνέκδοτα.—Ἡ Τε-
λευταία ἡμέρα ἐνὸς Καταδίκου. (Συνέχεια Ἰδε Φυλ. Γ΄.)—Περὶ Δημοτι-
κῆς ἐν Ἑπτανήσῳ Γλώσσης, ὑπὸ Π. Χιώτου.—Ἡ Ματαίωσις.—Ποίησις.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ,

Κωνσταντίνου Ῥωσσομίου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

1857.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.
ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΤΕΥΧΟΣ Θ΄. ΖΑΚΥΝΘΟΣ 1857. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ.

Προκειμένου λόγου ἐάν τὸ δράμα χαιρεί προτερήματα ἐπὶ τοῦ μελοδράματος, φαίνεται μοι ὅτι ἀναμφιβόλως οὐδεὶς εὐχίτης ἢ μωροῦς ἤθελε προκρίνει τὸ μελοδράμα ἐπὶ τοῦ δράματος· καὶ τῷ ὄντι ἐάν παρατηρήσωμεν τὸν Σίλλερν, τὸν Οὐγγὸν καὶ αὐτὸν τὸν κλασικὸν Ἀλφιέρν, ἐάν λέγω παρατηρήσωμεν ὅλους τούτους, θέλωμεν ἀκούσῃ προτιμώντας τὸ δράμα, καὶ ἐπ' ἀληθείας τὸ δράμα ὑπάρχει τὸ μόνον μέσον ὅπως τελειοποιήσῃ τὴν ἠθικὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀνατροφὴν, ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ Ποιητὴς καταφέγει ἄνευ προσωπείου, ἄνευ συμπεριφορᾶς τὸ κακὸν καὶ βραβεύει τὴν ἀρετὴν, δὲν φοβεῖται τὸν τύραννον καὶ τὰ βασιανιστήρια του, (1) προσάπτει μῶμον εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὸν μερικὸν, πλούσιοι καὶ πένητες δι' αὐτὸν εἶναι ἴσικα δύο μόναι τάξεις ἀνθρώπων· ὑπάρχουσι διὰ τὴν δραματικὴν καλοὶ κακοὶ· αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀληθεῖς ὀπαδοὶ τῆς Θεμίδος, κρατοῦντες εἰς τὴν μίαν χεῖρα τὰ βασιανιστήρια, ὅπως παιδεύσωσι καὶ στιγματίσωσι τὸ κακὸν, εἰς δὲ τὴν ἄλλην τὰ βραβεῖα, ὅπως βραβεύσωσι καὶ στεφανώσωσι τὸ καλόν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ὑψηλὴ αὕτη ἀποστολὴ τοῦ δράματος παραμελεῖται.

(1) Θέλων τις νὰ πληροφορηθῇ περὶ τούτου ἄς ἀναγνώσῃ τὴν I. Σκηνὴν τῆς Γ' Πράξεως τοῦ Ἀλφ. Α. Σίλλερ, καὶ τὴν I. Σκηνὴν τῆς Β' Πράξεως τοῦ Κριστοφ. Μ. Οὐγγ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἀναγγέλομεν εὐχαρίστως τὴν δευτέραν ἔκδοσιν τοῦ συγγράμματος, ἐπονομαζομένου Ἰ Angelo della Misericordia τοῦ Καθηγητοῦ Α. Ι. Μαρτσοκίου, ὅπερ πλουτιζόμενον παρὰ τοῦ ἰδίου Συγγραφέως, σχεδὸν ἐνὸς τρίτου ἀπὸ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἔκδοσιν, ἥδη περιέχει 2240 στοίχους, αἱ δὲ φιλολογικαὶ καὶ φιλοσοφικαὶ αὐτοῦ σημειώσεις, ὑπερκοσμοῦν καὶ μεγαλύνουσι τὸ σύγγραμμα· διὸ συστήνομεν αὐτὸ εἰς τοὺς λογίους καὶ εἰς πάντα ἐραστὰν τῶν γραμμάτων, ὡς ἄξιον βιβλίον μελέτης.

Ἐκ τοῦ ἐναντίου τὸ μελόδραμα μὴ βρασιζόμενον εἰμὴ ἐπὶ μόνῃ τῆς μουσικῆς, καὶ ὀλίγην γραμματολογικὴν βαρύτητα χαίρον, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐέλξῃ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐπὶ τούτου ἄς ἀκούσωμεν τὸν Ἀλφιέρην. « Πολὺ διαφορετικὸς εἶναι ὁ καρπὸς τῶν δύο αὐτῶν θεαμάτων ὅπως ποτὲ ἔθνος νὰ ἐπαφήσῃ αὐτὰ φιλονικούντα ἐξ ἑσού, τὸ μελόδραμα τὴν ψυχὴν μαλθακίζει, τὸ δὲ δράμα αὐτὴν ἀνυψοῖ, τὴν μεγαλύνει, τὴν ἐνδυναμώνει. Εἶθε λοιπὸν ἡ Εὐαρώπη ἀνυψωμένη ἐκ τοῦ συλωμανοῦς μελοδράματος νὰ φθάσῃ εἰς τὸ « ἀληθὲς δράμα » ἐὰν λοιπὸν ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες συμφωνῶσι εἰς τὸ νὰ δίδωσι τὰ πρωτεῖα εἰς τὸ δράμα, τίνος ἕνεκεν ἅπαντες προκρίνωσι τὸ μελόδραμα; Ἡ αἰτία εἶναι προφανὴς, ἐπειδὴ, ὁ ἐπικρατοῦν ἐγωισμὸς βλάπτει ἀκούων τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀνοσιουργημάτων του, καὶ ἐέλων νὰ καταπνίξῃ τοὺς ἐλέγχους τοῦ συνειδήτου του, προκρίνει τὸ μελόδραμα τὸ ὁποῖον ὑποβάλλει αὐτοὺς ἀποσκορακίζον ὅσον ἔνεστι τὸ δράμα τὸ ὁποῖον τοῦ παβρρησιάζει τὸν τρόπον νὰ διορθωθῇ, τότε δὲ μόνον τὸ δράμα ἐλέει λάβει τὰ πρωτεῖα ἐπὶ τοῦ μελοδράματος, ὅταν, παύσει καὶ ὁ ἐγωισμὸς.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ἐν 1586 Φίλιππος ὁ Β΄. ἔπεμψε τὸν νέον πρίγγιπα Κασιλλίας εἰς Ῥώμην, ἵνα προσκυνήσῃ τὸν Σίξτον Ε΄. ὅστις τότε εἶχε ἀναβεῖ εἰς τὸν θρόνον. Ὁ Πάπας βλέπων τὸν πρέσβυν τοσοῦτον νέον τῷ εἶπε. Πῶς; ὁ κύριός σας δὲν ἔχει ἀνθρώπους εἰς τὸ βασιλεῖόν του καὶ μοι ἔστειλε ἕνα πρέσβυν ἄγενιν; Ἐὰν ὁ Φίλιππος ἤθελε φαντασθῆ, ἀπεκρίθη ὁ ὑπερήφανος Ἰσπανός, ὅτι ἡ ἀξία συνίσταται εἰς τὰ γένεια ἤθελε σὰς πέμψει ἕνα τράγον, καὶ ὄχι ἕνα πρίγγιπα ὡς ἐγώ.

Εἰς μέγας πρίγγιψ Ῥωμαῖος κατηγορηθεὶς ὡς κλέψας τὰς παρ' αὐτοῦ κυβερνωμένας ἐπαρχίας, εἶχε δώσει τοῦ ῥήτορος Ὁρτενσιου μίαν Σφίγγα ἐκ χρυσοῦ. Ὁ Κικέρων εἰς τὸν λόγον του, εἰπὼν μίαν φράσιν ἀκατάληπτον ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὁρτενσιου, οὗτος ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἤξευρε νὰ λύῃ τὰ αἰνίγματα. Ὅμως ἔχεις μαζὺ σου τὴν Σφίγγα, ἀπεκρίθη ὁ μέγας ῥήτωρ Ῥωμαῖος.

ἔχω ἄλλην ἰδέαν εἰμὴ ἐκείνην τῆς ἐλευθερίας· ἐφωτίσθην ἀπὸ ἐλπίδα ὡς ἡ ἡμέρα ὀλόγυρά μου, καὶ μὲ πίστιν ἐπερίμενα τὴν ἀπόφασιν ὡς νὰ ἤκουα τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ζωὴν.

Εἰς ταύτην τὴν στιγμήν ἐφθασε ὁ Δικηγόρος μου. Ὅστις εἶχε προγευματίσει μὲ μεγάλῃν ὄρεξιν, ἐκάθησε εἰς τὴν θέσιν του, ἐκυψε πρὸς ἐμὲ χαμογελῶντας.—Ἐλπίζω, μοῦ ἐψυθῆρσε αὐτός.—Ἀληθῶς;—ἀπεκρίθην ἐγὼ ὁμοίως χαμογελῶν.—Ναί—ἐπανελάβε αὐτὸς—ὄλα τὰ ἀγνοοῦσε ἀκόμη καὶ τὴν ἐλευθερωσίν των, ἀλλὰ βεβαίως εἶχαν ἀφαιρέσει τὴν προμελέτην, καὶ τότε δὲν ἤμπορεῖς νὰ καταδικασθῆς εἰμὴ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐφ' ὅρου ζωῆς σου—Τί λέγετε Κύριε;—ἀπεκρίθη συγκινημένος.—Χιλιᾶκις τὸν θάνατον;

Ναί τὸν θάνατον — εἰς ἐμὲ ἐπανάλαβα δὲν ἤξεύρω τί ἐνδόμυχος φωνῆ—εἰς τί περισσώτερον δύναμαι νὰ ἐκτεθῶ;—Ἀνηγγέθη πώποτε κεφαλικὴ ἀπόφασις εἰμὴ εἰς μεσονύκτιον, μὲ λαμπάδας, εἰς μελαγχολικὰς καὶ ῥυπαρὰς αἰθούσας εἰς μίαν νύκτα παγωμένην ἐκ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ χειμῶνος; Ἀλλὰ τὸν Αὐγουστον . . . τὰς 8 ὥρας τὴν αὐγὴν . . . εἰς τόσον λαμπρὰν ἡμέραν μὲ τούτους καλοκαγάρθους Δικαστάς . . . τοῦτο εἶναι ἀδύνατον—Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκ νέου προσηλοῦνται ἐπὶ τοῦ ὀραίου κιτρωνωποῦ ἄνθους φωτιζομένου παρὰ τοῦ ἡλίου.

Αἶφνης ὁ Πρόεδρος ὅστις δὲν ἐπρόσμενε εἰμὴ τὸν Δικηγόρον, μοι ἔνευσε νὰ ἀσκηθῶ, οἱ στρατιῶται ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ ὄπλα καὶ ὡς ἐκ μαγείας ὅλοι οἱ θεαταὶ ἀνυψώθησαν εἰς τὴν αὐτὴν στιγμήν. Εἰς ἀνὴρ χωρικῆς καὶ ἀμφιβόλου θεωρίας καθήμενος εἰς μίαν τράπεζαν ὑπὸ τῶν δικαστῶν μοι φαίνεται νὰ ἦτον ὁ Γραμματεὺς, ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασιν, ἣν οἱ Δικασταὶ ἐν ἀπουσίᾳ μου εἶχαν προφέρει. Κρύος ἰδρῶς δισπέρασε ἀπὸ ὅλα μου τὰ μέλη, ἐχρειάσθη νὰ ἀκουμβήσω διὰ νὰ μὴ πέσω.

— Δικηγόρε, ἔχετε νὰ προσθέσητε τί πρὸς τὴν ἐφορμογὴν τῆς ποινῆς;—Ἡρώτησεν ὁ Πρόεδρος.

Ὁ ὑπερασπιστής μου ἐσηκώθη, ἐννοήσας ὅτι αὐτὸς ἐσπούδαζε νὰ σμικρύνῃ τῶν δικαστῶν τὴν ξεκαθάρσιν, καὶ ἀντὶ τῆς κεφαλικῆς ποινῆς, νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐκείνην τὴν ποινὴν, τὴν ὁποίαν, μὲ εἶχε κάμῃ νὰ ἐλπίσω, καὶ ἦτις, μὲ ἐγέμισε ἀπέχθειαν.

Βεβαίως ὁ θυμὸς πρέπει εἰς ἐμὲ νὰ ὑπῆρξε μέγας ἐὰν ἐφθασε νὰ σβύσῃ τὰς ἀπείρους ἰδέας, αἰτίνας, ἐνοχλοῦσαν τὸν νοῦν μου. Ἦθελα νὰ ἐπαναλάβω μεγαλοφώνως ὅτι ἤδη εἶχα εἰπῆ—Μυριάκις τὸν θάνατον—ἀλλὰ ἡ φωνή μου ἐχάθη, οὔτε ἐδυνάμην νὰ κάμω ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἐπιμαρτυρῶ τὸν βραχίονα τὸν ὑπερασπιστὴν μου, φω-

Ὁ Γενικός Εισαγγελεύς ἐναντιώθη εἰς τὸν Δικηγόρον μου μὲ ἠλίθειαν χαρὰν, ἐγὼ τὰ ἠκούσθην. Οἱ Δικασταὶ εἰσῆρχοντο καὶ ἐξήρχοντο—ὁ Πρόεδρος ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασίν μου.

—Καταδικασμένος εἰς θάνατον—ἐπανελάβε τὸ πλῆθος, καὶ ἐνῶ ἐπέστρεφα, οἱ θεαταὶ ἐσυνάζοντο ἐπὶ τῶν βημάτων μου μὲ τὰ ἔχνη καταδαφιζομένου οἰκήματος. Ἐπεριπατοῦσα ὡς μέθυσος, ἐκστατικός, ἐνεργεῖτο μεταλλαγῆ τις εἰς ἐμέ. Ἐπὶ τὴν στιγμὴν τῆς κεφαλικῆς ἀποφάσεως ἐγὼ ἤκουα τὸν ἑαυτὸν μου νὰ ἀναπνέη, νὰ πάλλη, νὰ ζῆ εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον κέντρον, εἰς θ, καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τώρα καθὼς ἔβλεπα ἀναμεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ κόσμου ἔβλεπον μέγα χάσμα. Οὐδὲν πλέον ἐφαίνετο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου μὲ τὸ προτερὶνόν σχῆμα. Τὰ μεγάλα καὶ φωτοβόλα παράθυρα, ὁ λάμπων ἥλιος, ὁ καθαρὸς οὐρανός, τὸ ὠραῖον ἄθος, ὅλα φεῦ! ἦτον ἀχνά, εἶχον τὸ χρώμα τοῦ μαύρου θανάτου. Ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, ἐκεῖνες αἱ γυναῖκες, ἐκεῖνα τὰ παιδιά τὰ ὁποῖα ἐσυσφρεύοντο εἰς τὴν ὁδόν μου, ὅλα μοὶ ἐφαίνοντο σκιατίς.

Εἰς τὸ βάθος τῆς κλίμακος μὲ ἐπρόσμενε καγγελωτῆ ἄμαξα, ἐνῶ δὲ ἀνέβαινον ἔρριψα ἐκ περιστάσεως ἔρριψα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ τῆς πλατείας—Ἐνας καταδικασμένος εἰς θάνατον—ἐφώναζαν οἱ διαβάται τρέχοντες πρὸς τὴν ἄμαξαν. Πλαγίως τοῦ νέφους τὸ ὁποῖον ἐδιεχώριζε ἐμὲ ἀπὸ τὰ περίε ἀντικείμενα, εἶδον δύο νεανίας αἰτινες μὲ ἀκολουθοῦν μὲ λαίμαργον ὀφθαλμόν.—Καλὰ,—ἐφώναξε ἡ νεωτέρα κτυποῦσα τὰς χεῖρας, τοῦτο σελεὶ συμβεῖ εἰς τρεῖς ἐβδομάδας.—

Γ.

Καταδικασμένος εἰς θάνατον.

Τί πρὸς τοῦτο, καὶ διατί ὄχι; Οἱ ἄνθρωποι, ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἀνέγνωσα, δὲν ἤξεύρω εἰς ποῖον βιβλίον εἰς ὃ δὲν ὑπῆρχε ἄλλο ὠραῖον εἰμὴ μόνον τοῦτο, οἱ ἄνθρωποι ὅλοι κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον μὲ ἀπροσδιόριστους προθεσμίας. Ὅποια μεταλλαγῆ συνέβη εἰς ἐμέ;

Μετὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ ἀπόφασίς μου ἀπηγγέλθη πόσοι καὶ πόσοι ποτὲ ἀπέθαναν οἷτινες διετίθεντο εἰς μακροζωῖαν. Πόσοι μὲ ἐπρόλαβον οἷτινες νέοι, ἐλεύθεροι, ὑγιεῖς, ἀπεφάσισαν νὰ φερθοῦν εἰς τὴν πλατείαν τῆς Γρένου, ὅπως, ἰδῶσι τὴν προσδιορισμένην ἡμέραν τὴν κεφαλὴν μου νὰ πέσῃ εἰς τὴν λαμοτόμον; Πόσοι ἴσως ἀπὸ σήμερον ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, οἷτινες τώρα περιπατοῦν καὶ ἀναπνέουν ἐλεύθερον ἀέρα, εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται κατὰ τὴν ἐλπίσιν των τῶν ὁποίων ὅμως προηγήθη;—Ἐπειτα, τί εἶναι ἡ ζωὴ, διὰ τί δυσχεροῦμαι νὰ τὴν ἀφῶσω; Πῶντι ἡ σκοτεινὴ ἡμέρα καὶ τὸ δεύτερον ψωμίον τῆς φυλακῆς, ἢ μετὶς τοῦ ὑδατώδους ζωμίου, ἀν-

δλούμενα ἀπὸ τὸ κακάδιον τῶν φυλακισμένων, νὰ βλέπη τις νὰ τὸν κακομεταχειρίζονται, ἐμὲ ἐξευγενισμένον ἐκ τῆς ἀναθροφῆς, ἐκ τῶν ὑποδεσμοφυλάκων τῶν φρουρῶν, τῶν καταδικασμένων, νὰ μὴ βλέπω πρόσωπον θνητοῦ νὰ μὲ στοχασθῆ ἄξιον ἐνός μόνου λόγου, καὶ μὲ τὸ ὁποῖον νὰ δυνηθῶ νὰ ἀνταλλάξω πάντοτε νὰ ρυγίζω εἰς ὅτι ἕκαμα καὶ εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ θὰ μοῦ κάμωσι, ἰδοὺ ὡς ἐγγίστα τὰ μόνον καλὰ ὁποῦ δύναμαι νὰ ἀρπάξω ἀπὸ τὸν Δῆμιον.

Τίποτε δὲν ἐξάγω αὐτὸ εἶναι τρομερὸν πράγμα.

Δ.

Ἡ μαύρη ἄμαξα μὲ ἔφερε ἐδῶ εἰς ταύτην τὴν μελαγχολικὴν Βικέτηραν. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο μακρόθεν θεωρούμενον φαίνεται μεγαλοπρεπές, ἀπλώνεται εἰς τὸν ὀρίζοντα ἐνός λόφου, καὶ ἐν τινι διαστήματι δεκνύων κάτι τι τῆς ἀρχαίας μεγαλοπρεπείας του, μεταμορφοῦται εἰς τετράγωνον οἰκοδόμημα. Αἱ κατακρημνησμένοι κορυφαὶ δυσχεροῦν τὸν ὀφθαλμόν, δὲν ἤξεύρω τί ἐντελὲς καὶ ἐντροπαλὸν λερώνει τὰς βασιλικὰς ταύτας προσόψεις, καὶ ἤθελε ἴσως εἰπῆ τις ὅτι ἡ τύχη γέμει λέπρας. Ὅχι πλέον ὕελον, ὄχι παραπετάσματα εἰς τὰ παράθυρα, ἀλλὰ χονδρὰ σιδηρὰ ραυροσιδῶς σεμένα, ἐπὶ τῶν ὁποίων προβαίνουν σποράδην τὰ ὄχρα πρόσωπα τῶν φυλακισμένων καὶ τῶν τρελλῶν.

Τοιαύτη ὑπάρχει ἡ ζωὴ ἐκ τοῦ πλησίου.

Ε.

Μόλις ἐφθασα σιδηραὶ χεῖραι μὲ κατέλαβον. Ἐδιπλασιάσθη ἡ προσοχή, ὄχι πλέον μαχαίριον ὄχι πηροῦνιον διὰ τὸ γεῦμά μου, οἱ βραχιόνες μου ἐκλείσθησαν εἰς τὸν χιτῶνα τοῦ θανάτου, εἶδος σάκκου, ὅλα αὐτὰ ἦτον ὑπερασπιστὰι τῆς ζωῆς μου. Ἐφεισβλήθη.

Ἐξ ἡ ἑπτὰ ἐβδομάδες ἤμποροῦσε νὰ διαρκέσῃ αὐτὴ ἡ κοπιαστικὴ ὑπόθεσις, καὶ αὐτοὶ ἐδιαφέροντο νὰ μὲ διαφυλάξουν ὑγιῆ διὰ τὴν πλατείαν τῆς Γρένου.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας μὲ ἐμεταχειρίζοντο μὲ μίαν γλυκύτητα, ἦτις, ἦτον τρομακτικὴ, τὸ σέβας ἐνός δεσμοφύλακος ὑγειοῦς διὰ λαίμοτόμου. Διὰ καλήν μου τύχην εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐσυνήθησα, καὶ ἐσμίχθην μὲ τοὺς ἄλλους φυλακισμένους εἰς μίαν ἐντροπαλὴν κοινότητα, ἀπὸ τότε ἔπαυσαν ἐκεῖναι αἱ ἀσυνήθεις περιποιήσεις, αἰτινες, ἀκαταπαύστως μοῦ ἐπανακαλοῦσαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τὸν Δῆμιον.

Αὕτη δὲν ἦταν ἡ μόνον εὐχαρίστησις, ἡ νεότης μου, ἡ εὐπειθειά μου, αἱ φωνήτοιαι τοῦ ἱερέως τῶν φυλακῶν, καὶ ἐξικρέτως μερικαὶ λέξεις

λατινικά διευθυνόμενοι από ἐμέ εἰς τὸν δεσμοφύλακιν· οὗτος ὅμως δὲν τὰς ἐννόησε, μού ἐσυγχώρησεν ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος τὸν περίπατον μὲ ἓναν ἀπὸ τοὺς ἄλλους κακούργους, ἀφήσαντές μου τὸν χιτῶνα, ὅστις, ἐμπόδιζε κάθε μου κίνημα. Μετὰ πολλὰς ἀρνήσεις τέλος μού ἐσυγχωρήθη μελανοδοχεῖον, γραφίς, χαρτίον καὶ εἰς λύχνος διὰ τὴν νύκτα.

Ὅλας τὰς Κυριακὰς μετὰ τὴν λειτουργίαν μὲ ἄφηναν εἰς τὸ παρακλήσιον εἰς τὸν καιρὸν τῆς εὐθυμίας. Ἐδῶ ὁμιλῶ μὲ τοὺς φυλακισμένους, καὶ τί νὰ κάμω; Εἶναι ὅμως ἀγαθοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀτυχεῖς μού ἐδιηγούντο τὰς κατρεγαρίαςτων, μού ἐπροξενούσαν τρόμον, ὅμως αὐτοὶ ὑπερηφανεύοντο. Μοὶ ἐδίδαχον τὴν διάλεκτόν των, μία διάλεκτος πηγάζουσα ἐκ τῆς γενικῆς γλώσσης, ἓνα εἶδος δυσαρξέτου πλημύρας ὡς ὄγκωσις, διάλεκτος κάποτε ἐκτὸς λόγου, ἐνεργητικὴ, τῆς ὁποίας ἡ φαντασία κάμνει φρίκην. *Si y a du résumé sur le trimar*, (1) ὑπάρχει αἷμα εἰς τὴν ζωὴν, *éprouser la veure*, ἀπηγχωνησμός ὡς τὸ σχοινίον τῆς φρίκης ἤθελε χηρεῦει ἐξ ὄλων τῶν ἀπηγχωνησμένων. Ἡ κεφαλὴ τοῦ κλέπτου ἔχει δύο ὀνόματα, ἡ *σορβῶνη* ὅταν αὐτὴ μελετᾷ ὁμιλεῖ καὶ συμβουλεύει τὸ ἐγκλημα, ἡ *κεκφαίτη τροπολιέ* ὅταν αὐτὴ εἶναι κεκομμένη ἀπὸ τὸν δῆμιον. Κάποτε ἡ φαιδρότης τῆς *vau-deville*, (2) ἓνα *κασμηρ* τοῦ *Orier* ἓνας κάλαθος ἐνὸς ῥακουανάτου, *la menteuse*, ἡ γλώσσα καὶ ἔπειτα εἰς ἅπαντα τὰ μέρη, εἰς κάθε στιγμὴν, εὐμορφαι, μυστικαὶ, ἀκαλόπισται, ἀχρεῖαι λέξεις, τίς εἶδε πῶθεν παραγόμεναι. *Le taule*, ὁ Δῆμιος, *la cône*, ὁ θάνατος, *la pilacarde*, ἡ πλαταία τῆς ἀγχόνης, δύνανται νὰ ὀνομασθοῦν οὐτιδανὰ πράγματα. Ὅταν ἀκούη τις νὰ ὁμιλοῦν τοιαύτην διάλεκτον, φέρει τὸ αὐτὸ ἀποτελεσμα, ὡς ἐὰν τις ἐμπροσθέν του ἤθελε τινάζει μίαν δέσμη ἀπὸ παλαιὰν κεκορνιακτῶδη ῥάκην.

Τουλάχισον αὐτοὶ μὲ ἐσυμπόνεσαν, εἶναι οἱ μόνοι. Οἱ δεσμοφύλακες, οἱ γραμματεῖς, οἱ ὑποδεσμοφύλακες, κἀνὲν πάθος δὲν εἶχα κατ' αὐτῶν, γελοῦν καὶ ὁμιλοῦν ἐμπρός μου ὡς ἄλαλος ὕλη.

ΣΤ'.

Εἶπα μὲ τὸν ἑαυτόν μου.—Ἐπειδὴ ἔχω τὸ μέσον νὰ γράψω, τίνος ἐνεκεν δὲν κάμνω γρήσιν;— Ἄλλὰ τί νὰ γράψω; Στιδασμένος ἐκ τεσσάρων τείχων μεταξύ γυμνῶν λίθων χωρὶς ἐλεύθερα τὰ βήματα δίχως ὀρίζων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, μηχανικῶς ἐνασχολημέ-

(1) Ἀδύνατον ὑπάρχει ἡ μετάφρασις τῶν λέξεων πούτων ἐπειδὴ ἀνήκει εἰς τὴν χυδαιωτέραν τοῦ λαοῦ γλώσσαν λεγομένην κοινῶς κορακίστικα.

(2) Εἶδος ποιήσεως πολλῶ χροποϊκῆς.

νος ὄλην τὴν ἡμέραν, ἔχων μόνην διασκέδασιν νὰ ἀκολουθῶ τὸ ἀργὸν βάδισμα τοῦ λευκοῦ τούτου τετραγώνου κεκομμένου εἰς τὴν παριστάδα τοῦ θωρείου μου ἐμπροσθεν εἰς τὸν ὄχληρον τείχον, καὶ ὡς ἔλεγον πρότερον, πρόσωπον μὲ πρόσωπον μία μόνη ἰδέα, μία ἰδέα ἐγκλήματος καὶ ποινῆς. Τί μὲ ἐναπομένει νὰ εἶπω, ἐγὼ ὅστις δὲν ἔχω κοινόν τι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον; καὶ τί δύναμαι νὰ εὕρω εἰς τὸν μαραμμένον καὶ καινὸν ἐγκέφαλόν μου; τί ἀξίον νὰ περιγραφθῆ;

Καὶ διατὶ τὸ πᾶν περὶ ἐμοῦ εἶναι μονότονον, φθαρμένον, δὲν ὑπάρχει ἴσως μία ἀνεμοζάλη, μία φιλονικία, μία τραγωδία. Αὕτη ἡ ἀκίνητος ἰδέα ἐφ' ἧς ὅλος διακρατῶμαι, κάθε στιγμὴν ἴσως δὲν παρρησιάζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, κάθε ὥραν ὑπὸ νέαν μορφήν, καὶ τὸσον τρομακτικωτέρα καὶ αἱματηρὰ ὅσον περισσότερο ἐπλησίαζε πρὸς τὸ τέρας μου; Τίνος ἐνεκεν ἤθελε τολμήσω νὰ εἶπω εἰς τὸν ἑαυτόν μου πᾶν ὅτι μὲ ταράττει βεβαίως καὶ ἀγνωστος εἰς τὴν ἐργητικὴν ζέσις εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκομαι. Ἐπ' ἀληθείας πόσον πλουσία εἶναι ἡ ὕλη, καὶ ὅσον ταχὺ ζέλει εἶναι ἡ ζωὴ μου, ζέλει μένει ἀκόμη εἰς τοὺς φόβους εἰς τὰς ὕβρεις τῶν ὁποίων εἶμαι γεμάτος τόσον, ὥστε, νὰ φθῆρῃ ἡ γραφίς αὕτη καὶ νὰ ἀπορροφηθῇ ἡ μελάνη. Ἐξ ἄλλου μέρους ὅπως ὀλιγότερον ἀναγγεληθῶ ἐκ τῶν παθημάτων ἡμπορῶ νὰ τὸ εὕρω εἰς τὴν ἀριθμησίαν των καὶ νὰ διασκεδάσω εἰς τὴν περιγραφὴν των.

Καὶ ὅμως, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγὼ ζέλει γράψω ἴσως ζέλει εἶναι ἀνωφελές. Τὸ ἡμερολόγιον τῶν παθημάτων μου, ὥραν καθ' ὥραν, στιγμὴν πρὸς στιγμὴν, βάσανον πρὸς βάσανον, ἐὰν λάβω τὴν δύναμιν νὰ φέρω ἕως τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν ὁποίαν καὶ φυσικῶς ζέλει εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθῶ, αὕτη ἡ ἐξιστορήσις ἀναγκαίως ἀτελῶς τῶν αἰσθήσεών μου, ἀλλὰ τετελεσμένη ὅσον τὸ κατὰ δύναμιν, μόνητης νὰ διαχύσῃ ἐμβρηθῆς μᾶθημα; Εἰς τὴν δικογραφίαν τοῦ ἀγονιῶντος πνεύματος καθ' ὥραν αὐξάνουσι προόδον παθημάτων, εἰς ταύτην τὴν οὕτως εἰπεῖν νοητικὴν αὐτοψίαν ἐνὸς καταδικασμένου, δὲν ζέλει ὑπάρχει πλέον παρὰ ἓν μᾶθημα διὰ τοὺς καταδικάζοντας; Ἴσως ἡ ἀνάγνωσις ζέλει ὠφελῆσει εἰς τὸ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν χεῖρα ὀλιγότερον ταχαιά ὅταν πρόκειται λόγος νὰ ῥιφθῇ μία κεφαλὴ, ἥτοι στοχάζεται, μία κεφαλὴ ἀνθρώπου ἐπὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον αὐτοὶ κράζουσι πλάστιγγα τῆς δικαιοσύνης. Ἄχ! οἱ δυσυχεῖς ἴσως αὐτοὶ ποτὲ δὲν ἐσκέφθησαν ἐκείνην τὴν ἀργὴν διαδοχὴν τῶν βασάνων, ἥτις, ἐμπρικλείεται μὲ ταχὺ σχέδιον μιᾶς ποινικῆς ἀποφάσεως; Ὁχι. Ἐσαματῆσαν ποτὲ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς διαπερατικῆς ἰδέας εἰς τὴν ἀποκεφάλισιν ἀνθρώπου, ὑπάρχει γλώσις, ὁμιλία, ἥτις, νὰ ὑπερηφανεύηται ἐπὶ

τῆς ζωῆς ὅτι ὑπάρχει τέλος μία ψυχὴ ἥτις, εἰς κανὲν τρόπον δὲν εἶναι ἔτοιμος εἰς τὸν θάνατον; Ὁχι. Εἰς ὅλον τοῦτο αὐτοὶ δὲν βλέπουσι, εἰμὴ, τὴν ὀριζόντιον πτώσιν μιᾶς τριγωνοειδοῦς μαχαίρας!...

Ἄλλὰ θέλει ἐξέλθωσι τῆς ἀπάτης ἐκ τῶν σελίδων τούτων, αἰτινες, μίαν ἡμέραν δημοσιεύμεναι, θέλει συνοδεύσουν σιγημαίως τὸ πνεῦμα μὲ τὰς ἀγωνίας τοῦ πνεύματος. Αὐτοὶ φαίνονται ὅτι φονεύουν διχῶς νὰ ὑποφέρῃ τὸ σῶμα. Καὶ τῷ ὄντι, τί περὶ τούτου πρόκειται λόγος; Καὶ τί εἶναι ὁ φυσικὸς πόνος ὡς πρὸς τὸν ἠθικόν; Μήπως καὶ εὐσπλαγχνία εἰς τοὺς νόμους τούτους! θέλει ἔλθῃ μία ἡμέρα καὶ ἴσως αἱ γραμμαὶ αὗται, τελευταῖαι φίλαι ἐνὸς δυστυχῆς, θέλει ἐκτελέσωσι τοῦτο... ἐκτὸς ἂν μετὰ τὸν θάνατόν μου ὁ ἄνεμος δὲν παίξῃ εἰς τὰ βράχια μὲ τὰ τεμάχια τοῦ χαρτίου λερωμένα, καὶ ἡ βροχὴ νὰ μὴ τὰ φθειρῇ κολλημένα ὡς ἄσπρα ἐπὶ τῶν συντριφέντων ὕδατων ἐνὸς δικαστικοῦ ὑποβρύχου!

Ζ.

Ἐὰν ἐγὼ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον γράφω δύναται μίαν ἡμέραν νὰ ὠφλήσῃ διὰ ἄλλους ὅτι αὐτὸ νὰ κρατήσῃ τὸν δικαστὴν ἔτοιμον νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι αὐτὸ δύναται νὰ σώσῃ τοὺς δυστυχῆς, εἴτε ἀθώους, εἴτε ἐγκληματίας ἀπὸ τὰς ἀγωνίας εἰς ἃς κατεδικάσθησαν, πρὸς τί χρειάζεται; πρὸς τί τοῦτο; Ὅταν ἐγὼ ἀποκεφαλισθῶ τί μὲ μέλλει ἴσως ἂν ἀποκεφαλισθῶσι καὶ ἄλλοι; Καὶ ἐγὼ ἐδυνήθην νὰ προσέξω διὰ μίαν σιγὴν εἰς ταύτας τὰς τρέλλας; Νὰ καταδαφίσω τὴν ἀγχόνην ἀφοῦ ἀπαξ ἐπ' αὐτῆς ἀνέβην, ἐπερωτῶ ὑμᾶς τί ὄφελος; σὰς τὸ ζητῶ.

Καὶ ἴσως ὁ ἥλιος, ἡ ἀνοιξίς, τὰ λειβάδια στολισμένα ἀπὸ ἄνθη, τὰ πτινὰ τὰ ξυπνῶντα τὴν αὐγὴν, τὰ σύννεφα, τὰ δένδρα, ἡ φύσις, ἡ ἐλευθερία, ἡ ζωὴ, τὸ πᾶν, δὲν εἶναι ἐδικά μου. Ἄχ! δι' ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ ᾔμαι ἐλεύθερος. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν δύναται νὰ γίνῃ, ὁ πρέπει αὔριον ἢ σήμερον θά ἀποθάνω, δὲν θέλει ἀποφύγω; Ὡ Θεέ μου! ἀπαίσιος ἰδέα ἤθελε μὲ κάμη νὰ συνπρίψω τὴν κεφαλὴν μου εἰς τὸ τεῖχος τῆς κυψέλης μου.

Η.

Ἄς ἀριθμώσωμεν τὸν καιρὸν τί μὲ ἐναπομένει; Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεώς μου τρεῖς ἡμέρας διωρῖα ὅπως ἐφεισβλήθῃ.

Ὁκτὼ ἡμέρας λήθης εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, μετὰ ταῦτα ἡ δικογραφία στέλλεται εἰς τὸν ὑπουργόν.

Δεκαπέντε ἡμέρας διάρκεια παρὰ τῷ ὑπουργῷ, ὅστις, ἀγνοεῖ καὶ

αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν των, καὶ ὅλον τοῦτο στοχάζονται ὅτι μετὰ ἀκριθῆν ἐξέτασιν τὰ πέμπει εἰς τὴν αὐλήν.

Ἐντεῦθεν διαμοιράσεις, πρωτόκολλα, καταγραφὰ, ἐξ ὧν πληροῦται ἡ λαιμοτόμος καὶ τῆς ὁποίας ὁ καθεὶς χρεωστὴ νὰ ἀναβῇ ὅταν τοῦ μέλλει.

Δεκαπέντε ἡμέρας ὅπως θεωρήσωσι μήπως ἐγίνε ἀδικία.

Τὸ κριτήριον τέλος πάντων ἀπορρίπτει εἴκοσι ἐφέσεις, αἰτινες, σωρηδὸν εἶναι ἐμπρὸς του, καὶ ὅλα πέμπονται εἰς τὸν ὑπουργόν, ἐξ οὗ εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα, ἐξ οὗ πάλιν εἰς τὸν δῆμιον, καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ τρεῖς ἡμέρας.

Τὴν πρωτὴν τῆς τετάρτης ὁ Ἀντισαγγελεὺς σέττων τὸν λαιμοδέτην του, λέγει. Ἡ ὑπόθεσις πρέπει νὰ λάβῃ ἕν πέρας.—Τότε ἐὰν δὲν ἐμποδισθῇ ἀπὸ τὸ νὰ ὑπάγῃ μὲ τοὺς φίλους του, διορίζεται ἡ ἐκτέλεσις, ἀντιγράφεται, σέλλεται, καὶ τὴν αὐγὴν τῆς ἀκολουθούτου ἀκούεται εἰς τὴν πλατείαν τῆς Γρένου νὰ καρφώνεται τὸ πάτωμα, καὶ εἰς τὰ σταυροδρόμια νὰ φωνάζουν μὲ βραχνῶδη φωνὴν οἱ λαληταί. Ὀλότης ἕξ ἡμέρας. Ἡ νέα περὶ ἧς ὁμίλησα, εἶχε δίκαιον. Ἰδοὺ, ἴσως πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας, δὲν τολμῶ νὰ ἀριθμῶ καθ' ἃς εἶμαι κλεισμένος εἰς τὴν Βικέτραν καὶ μοῦ φαίνεται τρεῖς ἡμέρας. Ἦτο πέμπτη.

Θ.

Ἐκαμα τὴν διαθήκην μου.

Ἀλλὰ πρὸς τί; κατεδικάσθην εἰς τὰ ἔξοδα, καὶ ὅτι κυριεύω μόλις θέλει φθάσει, πόσον πολυέξοδος εἶναι ἡ λαιμοτόμος.

Ἀφίνω μίαν μητέρα... μίαν σύζυγον... ἕνα θυγάτριον. Κοράσιον τριῶν ἐτῶν, χαρίεσσα, ἐρυθρὰ, τρυφερὰ, μὲ μεγάλους μαύρους ὀφθαλμούς καὶ καστανωπὰ μαλλιά.

Τριῶν ἐτῶν καὶ ἐνὸς μηνὸς αὐτὴ ἦτον τὴν τελευταίαν φορὰν καθ' ἣν τὴν εἶδα.

Οὕτως μετὰ τὸν θάνατόν μου τρεῖς γυναῖκες ἄνευ υἱοῦ, ἄνευ συζύγου, ἄνευ πατρὸς, τρία ὄρφανὰ διαφόρου εἶδους τρεῖς χῆραι. Καὶ ὅλον τοῦτο ἔργον τοῦ νόμου.

Συγκατανεύω σιγημαίως ὅτι δικαίως τιμωροῦμαι, ἀλλὰ τί ποτὲ ἔκαμον τὰ ἀθῶα ταῦτα πλάσματα; Εἶναι τὸ αὐτὸ, αἴσχος καὶ ἐξολόθρευσις θέλει εἶναι τὰ πάντα εἰς αὐτάς, ἰδοὺ ἡ ἐξέλιξις τῆς δικαιοσύνης.

Ὁχι δὲν εἶναι ἡ ἰδέα τῆς δυστυχῆς μητρός μου ἥτις μὲ τυραννεῖ, αὐτὴ εἶναι ἐξήκοντα τεσσάρων ἐτῶν, ἐὰν εἰς τὸν θάνατόν μου δὲν ἀποθάγῃ ὀλίγας ἡμέρας θέλει ζῆσει, ὀλίγην σποδὸν ἐὰν ἔχη ἐπὶ τοῦ θανάτου τῆς καὶ δὲν θέλει ἐκφράσει παράπονον.

Ἐκτὸς τούτου ἡ ἰδέα τῆς συζύγου μου μὲ λυπεῖ αὐτὴ εἶναι φιλά-

σθενοσ, τὸ πνευμά της ἀδύνατον δὲν θέλει ἀργήσῃ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ ἐὰν δὲν λατρεύῃ.

Σοχάζονται πολλοὶ ὅτι αὐτὸ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ζωὴν, ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν δὲν εἶναι τρελλή, αἱ νοητικαὶ της δυνάμεις εἶναι καταθλιμμένα σχεδὸν ἐσθιμένα.

Εἶναι ἡ θυγάτηρ μου, ἡ θυγάτηρ τῆς ψυχῆς μου ἡ δυστυχῆς Μαρία ἥτις γελᾷ, παίζει, τραγοῦδᾷ εἰς ταύτην τὴν σιγμὴν, ἥτις, δὲν κατακυριεύεται ἀπὸ κἀνὲν σοχασμόν· ἰδοὺ ἡ θανατηφόρος πληγὴ μου.

Γ.

Θέλεις νὰ γνωρίσῃς τὴν κυψέλην μου;

Ὀκτὼ τετραγωνικοὶ πόδες, τέσσαροι τείχοι χονδροειδοῦς λίθου ἀνυψωμένοι ὀρθογωνίως ἐπὶ ἐνόσ, στανιδωμένοι ἐδάφους κατὰ βαθμίδα ἀνυψωμένοι ἐπὶ τοῦ ἔξωθεν διαδρόμου.

Δεξιόθεν τῆς θύρῃς ἐν εἶδος κοιλώματος τὸ ὁποῖον τρόπον τινὰ σχηματίζει τὴν παραδίαν ἐνόσ κλινοτόπου. Ρίπτεται ἐν δέμα ἀχρύρων ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ καταδικὸς εἴτε χειμῶν, εἴτε καλοκαίριον, πρέπει νὰ ἀναπαυθῇ, νὰ κοιμᾶται, μὲ περισκελίδας, ἐν πανίον καὶ μὲ λεπτὸν φόρεμα.

Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ὡς εἶδος οὐρανοῦ ἕνας μαῦρος θῆλος ἀκανόνιστος κύκλου, ἐξ οὗ, κρέμονται αἱ ἀράχλαι ὡς ῥάκη.

Ἐπὶ τούτου ὄχι παράθυρα, ὄχι φεγγίται, μία θύρα εἰς τὸ τεῖχος στηλισμένη ἀπὸ σίδηρον.

Ἀπατώμαι. Εἰς τὸ κέντρον ὑπάρχει ἕνας φεγγίτης ἐννέα τετραγωνικῶν δακτύλων, κεκοιμένος σκαυροειδῶς ἀπὸ ἕνα κάγγελον, τὸ ὁποῖον κλείεται τὴν νύκτα ἀπὸ τὸν δεσμοφύλακα.

Ἐξωθεν μακρὸς διάδρομος δεχόμενος τὸν ἀέρα καὶ τὸ φῶς εἰς τὸ ὕψωμα, χωρισμένος εἰς τριησημένα διαμοιράσματα, κοινοῦντα ἀπὸ σειρὰν θυρῶν σφερομέναι διὰ ξύλου καὶ χαμηλαί, κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς τὰς διαμοιράσεις χρησιμεύει ὡς ἀντιθάλαμος κυψέλης ὡς ἡ ἐδική μου. Εἶναι τὰ ἄντρα ὅπου εἴτουν τοὺς καταδικασμένους ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τῶν φυλακῶν εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς. Αἱ τρεῖς πρῶται κυψέλαι εἶναι ἀφιερωμέναι διὰ τοὺς καταδικασμένους διὰ θάνατον, καθ' ὃ πλησιέστεραι εἰς τὸ θωροεῖον (1) δύναται εὐκόλως νὰ ἐπισκεπτόνται ἀπὸ τὸν δεσμοφύλακα.

Αὗται αἱ κυψέλαι εἶναι ὅτι ἐναπόσεινε τοῦ παλαιοῦ φρουρίου τῆς Βικέτρης καθὼς οἰκοδομήθη εἰς ΙΒ. αἰῶνα ἀπὸ τὸν καρθηναλίον Βινκεστέρ· τοῦ καρθηναλίου ἐκεῖνου, ὅστις, ἔκαμε ἀνάλωμα τοῦ πυρὸς

(1) Θωροεῖον λέγεται τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δάμα τὸ ὁποῖον εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Γαλλίας κἀθηται ὁ Ἐπίτροπος καὶ θωροῖ τὸς φυλακισμένους.

τὴν Ἰωάνναν τοῦ Ἄργου. Τοῦτο τὸ ἤκουσα ἀπὸ τοῦ περιέρου, οἵτινες, ἦλθον νὰ μὲ ἰδοῦν τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς τὸ ὕψωμα μου, καὶ προσεκτικοὶ μὲ ἐθεωροῦσαν ὡς θηρίον σφαγίου. Ὁ δεσμοφύλαξ ἔλαβε ἑκατὸν σολδία.

Ἀλυσμύνησα νὰ σημειώσω ὅτι ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὴν κυψέλην μου ὑπάρχει ἄνθρωπος τῆς Ἀστυνομίας, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑψώσω τοὺς ὀφθαλμούς μου χωρὶς νὰ ἀπαντήσω τοῦς δύο ἀκινήτους ὀφθαλμούς του πάντοτε ἀνοικτούς.

Καὶ ἔλεγον ὅτι ὑπάρχει ἡμέρα καὶ ἄηρ εἰς τὴν πετρώδη ταύτην θήκην.

ΙΑ.

Καὶ ἡ ἡμέρα δὲν φαίνεται εἰσέτι.

Εἰς τί νὰ μετσχειρισθῶ τὸ σκότος; Μοὶ ἐπαρρησιάζθη μία ἰδέα. Ἠγέρθη, καὶ εἰς τὸ φῶς τοῦ λύχνου μου, ἐξέτασα τοὺς τεσσάρους τείχους τοῦ σπηλαίου μου, εἶναι ὅλοι λερωμένοι σχέδια, σχήματα φαντασιώδη, ὀνόματα τὰ ὁποῖα ὁ εἰς διαδίδει εἰς τὸν ἄλλον. Τούλαχιστον φαίνεται ὅτι ἐδῶ κάθε καταδικὸς ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ μνησίαν τοῦ ἑαυτοῦ του. Μολιβδοκόνδυλον πηλὸς, μαῦροι, λευκοὶ χαρακτήρες, συχνάκις ἐγλημένοι εἰς τοὺς λίθους ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἄλλοι πεπαλαιωμένοι, οἵτινες, δικαίως ἐδύναντο νὰ φαντασθῇ τις γεγραμμένους μὲ τὸ αἷμα. Ἐὰν ὁ νοῦς μου ἤθελε εἶναι πλέον ἐλεύθερος, ἤθελον ἐθέσει ὅλην μου τὴν προσοχὴν εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο τὸ ὁποῖον παρρησιάζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου σελίδα πρὸς σελίδα γεγραμμένον εἰς τοὺς λίθους ταύτης μου τῆς φυλακῆς. Ἐπιθυμοῦσα νὰ συνθέσω ἐν ὄλον ἀπὸ τὰ διεσπαρμένα ταῦτα τοῦ πνεύματος τεμάχια, νὰ εὔρω ἕνα ἄνθρωπον εἰς κάθε ταῦτα ὄνομα, νὰ ἀποδώσω καὶ αἴσθησιν καὶ ζωὴν εἰς τὰς ἀκροτηριασμένας ταύτας ἐπιγραφὰς εἰς τὰς μελισμένας ταύτας φράσεις εἰς τὰς κεκοιμένας ταύτας λέξεις, σώματα ἄνευ κεφαλῶν ὅμοια μὲ ἐκείνους οἵτινες τὰ σκιογράφησαν. Εἰς τὸ ὕψος τοῦ προσκεφάλου μου ὑπάρχουσι δύο καιόμεναι καρδίαι διαπερόμεναι ὑπ' ἐνόσ βέλους, ἄνω δὲ αὐτῶν, ἀγάπη ἐφ' ὄρου ζωῆς ὁ δυστυχῆς δὲν ἐδεσμεύετο διὰ πολὺν καιρόν.

Δεξιόθεν ἐν εἶδος πύλου τριγωνικοῦ, ἄνω δὲ αὐτοῦ μικρὸν σχῆμα χονδροειδῶς σχεδιασμένον μὲ τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν ζήτω ὁ Ἀυτοκράτωρ! 1821.

Ι. Κ. Ο. Β. Α. Ρ. Ο. Σ.
 Καρδίαι μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν ταύτην ἐπιγραφὴν *Ματθαῖος καὶ Ἰωάννης Ματθαῖος Παπθῆν.* **Ι. Α. Κ. Ο. Β. Ο. Σ.**
 Μὲ ἐπὶ ἀντίστοιχόν ἀνεγινώσκετο τὸ ὄνομα Παπαβορία, τὸ

κεφάλαιον Π. ἦτο στολισμένον καὶ διαγραμματισμένον ὅπως οὖν κομ-
ψῶς. Μία στροφή ῥυπαρᾶς φῶδης.

Τὸ σημεῖον τῆς ἐλευθερίας ὅπως οὖν βαθέως ἐγγεγλημένου ἐπὶ τοῦ
λίθου καὶ ἐπ' αὐτοῦ Βοριεῖ. Ἡ Δημοκρατία. Οὕτως ὑπῆρχε εἰς τοὺς
τεσσάρους ἀξιωματικούς τῆς Ροκέλης. Ἀτυχῆς νέος! Πόσον τρομα-
κτικαὶ εἶναι αἱ ὑποτιθέμεναι πολιτικαὶ αὐτῶν χρεῖαι; Διὰ μίαν ἰ-
δέαν, δι' ἐν ἐνύπνιον, δι' ἐν φάντασμα, ἡ τρομακτικὴ ἐκείνη ἀλή-
θεια ἣτις καλεῖται ΛΑΙΜΟΤΟΜΟΣ! Ἐγὼ δὲ ὁ δύστηνος, παραπο-
νοῦμαι ἐγὼ ὅστις ἐπράξα ἐν ἀληθῆς ἐγκλημα, ὅστις ἔχυσα αἷμα. Δὲν
ἐκτείνουμαι περαιτέρω.

Εἰς μίαν ἄκρην τοῦ τείχους ἴδον σημειωμένην μίαν τρομακτικὴν
εἰκόνα τὴν ἀποτρόπαιον ἐκείνην λαιμοτόμον, ἣτις, ἕως τὴν σιγμὴν
ταύτην ἀνυψοῦται δι' ἐμέ. Ὁ λύχνος σχεδὸν μοῦ φεύγει ἀπὸ τὰς χεῖρας.

IV.

Ἐτρεῖς πάραυτα εἰς τὸ ἄχυρόν μου, ἔθεσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν
γονάτων μου καταπραῦθέντος ἔπειτα τοῦ παιδικοῦ τούτου φόβου καὶ
ἀπὸ περιέργειαν ἐρεθισθεῖς, ἠθέλησα νὰ ἀκολουθήσω τὴν ἀνάγκωσιν.

Ἀριστερόθεν τοῦ ὀνόματος Παπαβορία, ἐχάλασα μίαν μεγάλην
ἀράχην κονιορτοῦ πλήρη, ἐπακουμβοῦσαν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ τεί-
χους· ὑποκάτω αὐτῆς ὑπῆρχον τέσσαρα ἢ πέντε ὀνόματα ἐντελῶς
καθαρὰ ἀναμεταξὺ ἄλλων τῶν ὁποίων δὲν μένει εἰμὴ ἡ κηλὶς ἐπὶ
τοῦ λίθου.

ΔΟΤΟΥΝ—1815.

ΠΟΥΛΕΝ—1818.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ—1821.

ΚΑΣΤΕΓΓΚ—1823.

Ἀναγνώσας τὰ ὀνόματα ταῦτα, κατακυριεύθην ἀπὸ θανατηφόρους
ἀναμνήσεις.

Δοτοῦν, ἐκεῖνος ὅστις ἐκατεκερμάτισε τὸν ἀδελφόν του, καὶ τὴν
νύκτα εἰς Παρισίους ἐρέπιπε τὴν μὲν κεφαλὴν εἰς μίαν πηγὴν, τὸ
δὲ σῶμα εἰς τὸν αὐλάκα.

Πουλέν, ὁ φονεὺς τῆς γυναικὸς του.

Ἰωάννης Μαρτίνο, ἐκεῖνος ὅστις ἐπιστόλισε τὸν πατέρα του,
ἐνῶ ὁ δυστυχῆς γέρον ἦνοιγε ἐν παράθυρον.

Καστέγγκ, ὁ ἰατρὸς ἐκεῖνος ὅστις ἐφαρμάκωσε τὸν φίλον του,
καὶ ἐνῶ τὸν ἰατρὸν εἰς τὴν ὑστερινὴν τοῦ ἀσθένειαν ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ
ιδίου παροξυνθῆσα ἀντὶ ἰατρικὸν τοῦ ἔδιδε φαρμάκι.

Καὶ πλησίον ὄλων τούτων ὁ Παπαβορία, ὁ τρομακτικὸς ἐκεῖνος

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ, ΓΛΩΣΣΗΣ ΥΠΟ Η. ΧΙΩΤΟΥ.

Ἄρθρον Α'.

Ἐν τοσαύτῃ εὐημερίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως
Βασιλικῆς θρόνου, καὶ τῆς ὁσημέραι βελτιώσεως αὐτοῦ εἰς εὐνομίαν
καὶ εὐπορίαν προαγομένου, ἐν τοσαύτῃ διανοητικῇ καὶ ὕλικῇ προόδῳ,
διὰ πατρικῆς κυβερνήσεως σπευδομένης, ὁ Ἑπτανήσιος τοῦ διαμένει;
Τὸ ἠθικοπολιτικὸν τοῦτο ζήτημα εἰς δημοσιογράφους κατὰλληλον, καὶ
στῆλαι πολιτικῶν ἐφημερίδων ὀφείλον νὰ πληρώσῃ, ἡμεῖς καταλείπο-
μεν εἰς πολιτικούς καλὰ μους νὰ συζητήσωσιν, καὶ ἀπὸ τοὺς νόας τῶν
δημοσιογράφων νὰ ἀναπτύσσεται. Ἐκ τῶν 1848 ὅτε ἐλάβομεν τὴν
ἐλευθεροτυπίαν οἱ Ἑπτανήσιοι τοῦτο εἰς ἐγχωρίους καὶ ἀλλογενῶν ἐ-
φημερίδων ἐπὶ πολὺ μέχρι τοῦ νῦν ἐπασχολοῦσι τὸν κάλαμον; Κρί-
σεις δὲ καὶ ἐπικρίσεις καὶ συγκρούσεις καὶ συνδιαλλαγαί, καθ' ὅσον
αἱ ἰδέαι διαφόρως ἀντιλαμβάνονται, ἦν τὸ φρόνημα συμβιβάζεται, καθ'
ἡμέραν ἐκφέρονται καὶ δημοσιεύονται περὶ τούτου. Οὔτε ἡ ἔξις καὶ
αἱ γνώσεις ἡμῶν οὔτε τὸ διδασκαλικὸν ἔργον μας, ἡ αἱ μέχρι τοῦ
νῦν εἰς τοὺς θησαυροὺς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν φιλολογίας μελέται, κατ'
ἰδίαν δὲ καὶ κυρίως αἱ εἰς πατρίους ἀναπτύξεις, καὶ εἰς ἱστορικῶν
μνημείων διαφωτίσεις συγχωροῦσιν ἡμῖν νὰ χρονοτριβῶμεν περὶ τοι-
αῦτα. Καθ' ἐν μόνον ἐνδιαφερόμεθα ἐπὶ τὸ μᾶλλον ὡς συσχετιζόμε-
νον μετὰ τὰ γράμματα καὶ τὴν φιλολογίαν, λέγομεν μόνον τὸ ζήτη-
μα περὶ δημοτικῆς γλώσσης ἐν Ἑπτανήσῳ ἥς συγγραφεῖς τε καὶ λα-
λοῦντες παρ' ἄλλων μὲν χλευάζονται ὡς βαρβαρόφωνοι καὶ μιζοσό-
λοικοι, παρ' ἄλλων δὲ ἐπαινοῦνται ὡς Ἑλληνόφωνοι, καὶ τῷ κοινῷ
ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος δημοτικῷ ἰδιώματι σύμφωνοι.

Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὃ πολλάκις ἐπασχόλησε καὶ ἐπα-
σχολεῖ καὶ δημοσιογράφους καὶ λογίους ἐν περιοδικαῖς συγγράμμασιν
ἀφορμῆν, λαβόντας τὰς περὶ νεοελληνικῆς γλώσσης ἰδέας ὑπὸ ποιη-
τοῦ τινος δημοσιευθείσας, νῦν ὡς ἐν παρέργῳ διὰ τῆς μικρᾶς αὐτῆς
ἐφημερίδος ἀποπειροῦμεθα νὰ δώσωμεν ὀλίγας τινὰς διαφωτίσεις. Ἰ-
σως ἐρεθίσωμεν τοὺς μὲν, ὡς καὶ συμφωνοῦντες καθ' ὁλοκληρίαν ταῖς
θεωρεσίαις αὐτῶν, ἵσως ὑπεραπολαύσωμεν τὴν ὁμοθυμίαν τῶν δὲ, ὅς

ὑπὸ τῶν ἐτῶν, ἀπὸ τοῦς ὀρθαλομοῦς τοῦ ὁποίου ἔτρεχον δάκρυα πικρίας, καὶ ἐφώναζεν ἐκ διαλειμάτων· υἱέ μου, υἱέ μου, δὲν θέλω σὲ ἐπαναίδει πλέον· ἐκεῖ πλησίον νεάνιδα πενηθοφοροῦσαν καὶ ῥίπτουσαν ἐπὶ τοῦ τάφου εὖσσμα ἄνθη, ἐνῶ συγχρόνως ἐπρόφερε τὸ τρυφερὸν ἔνομα τοῦ ἀγαπητοῦ συζύγου τῆς, τὸ ὄνομα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐλάτρευσε μὸλις ἔπνευσε τὴν ταραχώδη ἀτμοσφαῖραν τοῦ κόσμου. Δὲν ἠδυνήθην πλέον νὰ σταματήσω εἰς ἐκείνην τὴν κατασκευαστικὴν σκηνὴν, καὶ ἐνῶ ἐπέσρεφον εἶδον μικρὸν παιδίον δακρυρροῶν πῶς καλεῖσαι; τῷ εἶπον ἐγώ. Καλοῦμαι ὀρφανόν· ὦ σκηναι τραγικώταται! **Oh simesties tragigaos!** Καὶ τίς καρδία νὰ μὴ θρηνησῇ; σὺ ὅμως, ἄκαμπτε, δὲν θρηνεῖς, οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ δύναται νὰ καταβάλλῃ τὸ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς καρδίας σου. Ἀλλὰ πρὸς τίνα ἀποτείνομαι; πρὸς τὸν χρόνον, οὕτω προσέταξεν ὁ Αὐτουργὸς τῆς φύσεως, ἡ φωνὴ ἐκεῖνου ἀντηχεῖ εἰς τὸ Πᾶν, γεννηθῆτω τὸ θέλημά του.

Δ. Ι.

· Αὐστηρὸς ἐσὺ μὲ ἔβριζεις

Ἐσὺ μὲ διώχνεις συμωμένος

Νὰ φανῆς ἡμερωμένος

Δὲν ἐλπίζω ἐγὼ ποτὲ,

Ἄν εἰς ταῖς στιγμαῖς ἐτούταις

Εἰς αὐτὴν σου τὴν καρδίαν

Δὲν θωρῶ γιὰ μὲ εὐσπλαγχνία,

Δὲν ἀκούς πόνον γιὰ ἐμέ.

Ἦ τί ἄδικη αὐστηρότης

Τί βουλή διεστραμμένη

Καὶ τί γνώμη σκληρομένη

Ν' ἀστοχήσῃ ἕνας γονῆς,

Τὴν ἀγάπην τοῦ υἱοῦ του,

Ἐνὸς υἱοῦ δυστυχισμένου,

Τεθλιμμένου, ἀδικημένου

Καὶ μὲ πταίσιμο χωρὶς.

Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ Μεταστάσιος.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ
 ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

A1.Σ3.41.Φ6.0011

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον ὁ «ΖΑΚΥΝΘΟΣ»

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΠΡὸς ΠΩΛΗΣΙΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΒΙΒΛΙΑ.

1. Ἱστορικὸν Διήγημα ἐπονομαζόμενον ἡ Γενοβέφα ἢ ἡ Ἀρετὴ θριαμβεύουσα πένες 15.
2. Συλλογὴ τῶν γνωστῶν Ποιημάτων τοῦ Μεγάλου Ποιητοῦ Ἴππ. Διονυσίου Κόμ. Σολωμοῦ » 15.
3. Προσκυνητᾶριον τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, ὑπὸ Χρυσάνθου ἐκ Προύσης· δευτέρα ἐκδόσις » 18.
4. L'Angelo della Misericordia, del Professore L. I. Marzocchi » 26.
5. Ποιημάτων ἐπονομαζόμενον οἱ Τεχνῖται εἰς νέον τινὰ Τεχνίτην, ὑπὸ Ε. Μ. » 9.
6. Φρασεολογικοὶ Διάλογοι εἰς 5 Γλώσσας Ἑλλ. Ἰταλ. Γαλλ. Ἀγγλ. καὶ Γερμανικὴν. Μέρος Α'. » 4.
7. Μέρος Β'. » 4.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Κύριος σκοπός της Ἐφημερίδος ταύτης.

Τὸ Περιδικὸν τοῦτο Φύλλον δὲν προτίθεται σκοπὸν ἄλλον εἰμὴ τὴν τῶν νέων ἐπασχόλησιν κατὰ τὰς τῆς διαχόσεως ὥρας, τὰς ὁποίας ἐπὶ ματαίῳ ὁ περίπατος καὶ ἡ διασκέδασις ἤθελον καταναλίσκεν. Τοῦτου ἕνεκα, ἀνευ ὅμως οὐδεμιᾶς βλάβης καὶ διακόψεως τῆς σπουδῆς καὶ μελέτης, προσκαλοῦνται ἅπαντες οἱ φιλόμουσι νέοι, ἵνα μεταφράζοντες καὶ συγγράφοντες δαπανῶσι τὸν πολυτιμὸν αὐτῶν χρόνον καὶ διαβιβάξωσι τὴν ὁποίαν ἠτοίμασαν ὕλην, ὅπως καταχωρίζηται εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦτο ὁδίνος αἱ στήλαι εἶναι ἀνοικταὶ εἰς ἅπαντας.

Ὅστις δεχθῆ τὸ πρῶτον Φυλλάδιον θεωρεῖται ὡς ἐτήσιος Συνδρομητής. Αἱ Συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὸ Τυπογραφεῖον «Ὁ ΖΑΚΥΝΘΟΣ.»

Ἡ Συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα.

Ἡ Τιμὴ τῆς Συνδρομῆς, διὰ μὲν τὴν Ζάκυνθον Πένας 30, διὰ δὲ τὰς ἄλλας Νήσους Πένας 36, διὰ δὲ τὴν Βασιλευομένην Ἑλλάδα δραχ. 4 1/2.

Ὁ θέλων νὰ ἀναδεχθῆ τὴν ἐπιστάσιον τῆς συνδρομῆς καὶ εἰσπράξεως τόποι τινός, θέλει ἔχει προμήθειαν δέκα τοῖς ἑκατόν.

Ἡ ΝΕΟΛΑΙΑ θέλει ἀναγγέλλει εἰς τὸ ἐξώφυλλον τῆς τῆς νεοφανῆ Συγγράμματα, ὧν ἀντίτυπον ἔθελε σταλῆ παρὰ τῶν Συγγραφέων πρὸς τὸ Τυπογραφεῖον Ὁ ΖΑΚΥΝΘΟΣ.

Ἡ ΝΕΟΛΑΙΑ ἀνταλλάσσεται μὲ πᾶν Περιδικὸν Σύγγραμμα καὶ πᾶσαν Ἐφημερίδα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ